

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
สาขาวิชาประมง ของอาจารย์และนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

นักศึกษา

นายจำลอง ศรีสุวรรณ

รหัสประจำตัว

39064306

ปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์เกษตร

พ.ศ.

2542

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.วีระพันธ์ โชติวนิช

อาจารย์วันทนี โชติสกุล

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพของอาจารย์ประมง และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาประมง ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดกรมอาชีวศึกษา 2) เพื่อสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาประมง ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดกรมอาชีวศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาประมง ของอาจารย์และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาประมง ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยจะทำการศึกษา ใน 7 ด้านสำหรับอาจารย์ประมง ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านการวิจัยและพัฒนา และ ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และทำการศึกษา ใน 4 ด้านสำหรับนักศึกษา ได้แก่ ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาประมงในคณะวิชาประมง จำนวน 57 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาประมง จำนวน 156 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยส่งและรับคืนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ประมง จำนวน 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.68 และได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาประมง จำนวน 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ

ละ 83.33 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ประมงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 33.12 ปี มีอายุราชการเฉลี่ย 8.86 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการประมง และสาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาประมง ระหว่าง 7 – 12 ปี สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาประมงนั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 20.25 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคใต้ และอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่เป็นบิดา-มารดา ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นส่วนใหญ่

ในด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาประมงนั้น อาจารย์ประมงส่วนใหญ่ระบุว่า มีจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาประมงที่อาจารย์ประมง 1 คนรับผิดชอบ เฉลี่ย 21.62 คน ทำเลที่ตั้ง/สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาประมงมีความเหมาะสมปานกลาง และพื้นที่ที่ทางสถานศึกษาจัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในการเรียนการสอนวิชาประมงมีเพียงพอ แต่จำนวนห้องที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาประมง ความพร้อมของเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนวิชาประมง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของชุมชนท้องถิ่นมีน้อย ด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรกับผู้เรียน ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับระดับที่สอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน การวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาการใหม่ ๆ ทางการประมงนั้นมีปานกลาง ส่วนการทำงานวิจัยทางด้านประมงเพื่อเป็นแนวทางแก่เกษตรกรในท้องถิ่น และการนำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย มีการจัดทำโครงการฝึกอบรมวิชาชีพประมงให้กับชุมชนปานกลาง แต่มีการติดตามและประเมินผลโครงการฝึกอบรมวิชาชีพประมงน้อย มีพื้นที่ที่จัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานทางการประมงในด้านการเลี้ยงปลามากที่สุด รองลงมาด้านการเพาะขยายพันธุ์ปลา การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และการซ่อมแซมเครื่องมือประมง อาจารย์ประมงส่วนใหญ่ ระบุว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาประมงมุ่งเน้นให้นักศึกษานำไปใช้ในการประกอบอาชีพส่วนตัว นักศึกษามีความตั้งใจเรียนปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม อาจารย์ผู้สอนสอนโดยเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อาจารย์ประมงชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาประมง ได้แก่ จำนวนคนงาน วัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ และการขโมยผลผลิต ส่วนผู้บริหารให้ความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาประมงพอสมควร แต่ตำรา-เอกสารทางวิชาการด้านการประมง มีให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าน้อย ในทำนองเดียวกัน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาประมง ก็มีความคิดเห็นที่ตรงกันกับอาจารย์ประมง กล่าวคือ ทำเลที่ตั้ง/สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาประมงมีความเหมาะสมปานกลาง และพื้นที่ที่ทางสถานศึกษาจัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในการเรียนการสอนวิชาประมงมีเพียงพอ แต่จำนวนห้องที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาประมง เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนวิชาประมงมีน้อย ความเหมาะสมของกิจ

กรรมการเรียนการสอนกับระดับที่สอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน การวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ตลอดจนการได้รับความรู้ด้านวิทยาการใหม่ ๆ ทาง การประมงนั้นมีปานกลาง มีพื้นที่ที่จัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานทางการประมงในด้านการเพาะ ขยายพันธุ์ปลามากที่สุด รองลงมาด้านการเลี้ยงปลา ในทางกลับกันเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จาก การเรียนการสอนวิชาประมง ว่าเหมาะที่จะนำไปใช้ในด้านใดนั้น นักศึกษาจำนวนครึ่งหนึ่งระบุว่า การเรียนการสอนวิชาประมงเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการศึกษาต่อ นักศึกษามีความตั้งใจเรียน ปานกลาง อาจารย์ผู้สอนสอนโดยเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษาชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่ เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาประมง ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การถูกขโมยผลผลิต ส่วนผู้บริหารให้ความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาประมงพอสมควร ดำรงเอกสารทาง วิชาการด้านการประมง มีให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าน้อย แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาระบุว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาประมงมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้มาก

ส่วนความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาประมงในสถานศึกษานั้น ทั้ง อาจารย์ประมงและนักศึกษา มีความต้องการพัฒนาในระดับมากทุกด้าน